

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobkyně: **S. D.**, nar. x, státní příslušnost Ukrajina, t. č. v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, Tř. Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zastoupena JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604, 326 00 Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2013, č. j. OAM-243/LE-BE02-ZA08-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Soudem ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Anně Doležalové, MBA, se přiznává odměna ve výši 10.200,- Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů po právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 13. 9. 2013, č. j. OAM-243/LE-BE02-ZA08-2013, (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v § 12 zákona o azylu, ani nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Toto rozhodnutí žalobkyně napadla žalobou, ve které uvedla, že žalovaný nedostatečně zdůvodnil, proč se rozhodl žalobkyni neudělit tzv. humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu). Rovněž zpochybnila závěr žalovaného o neudělení doplňkové ochrany (§ 14a) a uvedla, že by s ohledem na svou finanční situaci byla zcela bezprizorní. Z uvedených důvodů navrhla, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že sama žalobkyně jako důvod své žádosti uvedla snahu o legalizaci pobytu, k čemuž však zákon o azylu sloužit nemůže. K otázce humanitárního azylu uvedl, že žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, svědčící o tom, že by jí tato výjimečná forma ochrany měla být poskytnuta. Pokud jde o doplňkovou ochranu, pak konstatoval, že žalobkyní uváděné důvody nelze podřadit pod žádný z důvodů podle ust. § 14a zákona o azylu. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu dne 22. 8. 2013. Ve své žádosti uvedla, že na Ukrajině pracovala v zemědělství, v ČR jako uklízečka v restauraci. Na území ČR vstoupila v roce 2005. Důvodem jejího odjezdu z Ukrajiny byla potřeba vydělat na obživu dětí. Uvedené informace následně zopakovala i v pohovoru ze dne 28. 8. 2013, kde dále uvedla, že si byla vědoma, že se nachází na území ČR nelegálně a že jí bylo v roce 2011 uloženo správní vyhoštění, které nerespektovala, protože měla v ČR dobrou práci a chtěla, aby za ní do ČR přijela její dcera. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla snahu o legalizaci svého pobytu. Rovněž uvedla, že ve své vlasti neměla žádné problémy se státními orgány.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle § 14 zákona o azylu platí: „*Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*“

Právě proti nedostatečnému zohlednění případu hodného zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu směřuje první žalobní bod. Žalobkyně má pravdu, že nebylo její povinností uvádět, jakého typu mezinárodní ochrany se domáhá, neboť zjišťováním okolností, zda jde o případ zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu, se má zabývat správní orgán z úřední povinnosti. V tomto ohledu skutečně nebylo namístě, aby žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zmiňoval, že se žalobkyně udělení humanitárního azylu nedomáhal. Z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí je nicméně zřejmé, že se ze strany žalovaného jednalo pouze o konstatování nad rámec, a nikoliv o stěžejní důvod pro neudělení humanitárního azylu. Z obsahu odůvodnění je naopak zjevné, že žalovaný při hodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu vycházel primárně ze sociální a ekonomické situace žalobkyně a z jejího věku a dobrého zdravotního stavu, což žalobkyně opakovaně potvrdila. Žalovaný proto uzavřel, že se v jejím případě nejedná o zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Zabýval se tak otázkou, zda případ žalobkyně lze považovat za případ hodného zvláštního zřetele. Výklad tohoto neurčitelného právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav je soudem plně meritorně přezkoumatelný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Soud se

proto zaměřil na otázku, zda žalovaný ve vztahu k tomuto neurčitému právnímu pojmu neučinil nesprávný úsudek a nepominul některý z případů hodných zvláštního zřetele, který by mohl ovlivnit jeho výslednou úvahu o udělení či neudělení azylu. V tomto ohledu však soud v postupu žalovaného pochybení neshledal, neboť žalovaný vzal v úvahu všechny relevantní skutečnosti, které v dané věci vyplynuly, přičemž pokud se zabýval celkovou situací žalobkyně, vzal v úvahu i délku jejího pobytu v České republice, která je z rekapitulační části jeho rozhodnutí velmi dobře patrná. Za dostatečné přitom soud považuje i odůvodnění žalovaného, který nepřisvědčil jejímu tvrzení, že se nemá na Ukrajině kam vrátit, v této souvislosti poukázal na skutečnost, že na Ukrajině žije manžel žalobkyně a další příbuzní.

Jako důvodnou soud neposoudil ani námitku o nedostatečném odůvodnění neudělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Podle názoru soudu žalovaný zcela správně uzavřel, že v řízení nevyšly najevo skutečnosti, které by nasvědčovaly hrozbě vystavení žalobkyně nelidskému či ponižujícímu zacházení s tím, že důvody uváděné žalobkyní (špatná finanční situace) takovými skutečnostmi být nemohou.

Vzhledem ke skutečnosti, že od vydání napadeného rozhodnutí došlo na Ukrajině k zásadním společenským změnám, zabýval se soud nad rámec žalobních bodů i touto problematikou. Ohledně dalšího vývoje na Ukrajině soud uvádí, že je namístě aplikovat zásadu *non-refoulement* pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozcí vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady *non-refoulement* a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady *non-refoulement* a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady *non-refoulement* budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat

novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalobkyně (alespoň v některých částech), není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobkyně ji, objektivně vzato, nemohla uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Žalobkyni nicméně nic nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu, učinila u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit jí, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu, provedenou zákonem č. 379/2007 Sb., byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud žalobkyně podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

Lze tak uzavřít, že ač v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v té době ještě nestaly), má žalobkyně dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dodatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá. Případné nové rozhodnutí o takové žádosti by pak podléhalo soudnímu přezkumu.

Pouze pro úplnost lze dodat, že i kdyby žalobkyně novou žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodala, není možné v případě, že by existovaly důvody znemožňující vycestování, realizovat její správní vyhoštění na základě stávajícího rozhodnutí o vyhoštění. Takový postup by byl totiž v rozporu s § 120a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pobytu cizinců), dle něhož vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci (§ 101 správního řádu), po vyžádání nového závazného stanoviska žalovaného podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Případně nově vydané rozhodnutí o vyhoštění žalobkyně by bylo (po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení) taktéž možné napadnout správní žalobou. Pokud by žalovaný v závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobkyně není možné, byla by poté policie povinna žalobkyni podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vydat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměla ve věci úspěch; žalovanému

správnímu orgán pak náhrada nákladů nepřísluší. Odměnu soudem ustanovené zástupkyně žalobkyně určil soud ve výši 10.200,- Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 9.300,- Kč za tři úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání

doplnění žaloby, a nahlédnutí do spisu – § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a ze tří paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. srpna 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová